

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
16 maart 2018
Ons kenmerk
TAZ/U201800197
Lbr:18/010
CvA/LOGA 18/01
Telefoon
070-3738393
Bijlage(n)
1

College voor Arbeidszaken

Onderwerp
Collectief alternatief voor vervallen Anw-compensatie

Samenvatting

De ANW-compensatie, een pensioenaanvulling voor nabestaanden van overleden ABP-deelnemers, vervalt per 1 mei 2018. De VNG kreeg veel verzoeken van gemeenten voor een collectieve oplossing ter vervanging van de Anw-compensatieregeling.

De VNG heeft samen met andere overheids- en onderwijswerkgeversverenigingen een verkenning gedaan naar een alternatief product. Uitgangspunten hierbij waren:

- geen medische waarborgen van werknemers,
- geen verplichte deelname voor werknemers,
- geen of minimale administratieve lasten voor de werkgever,
- geen of zo laag mogelijke kosten voor de werkgever.

Het verzekeringsproduct van elipsLife voldoet aan deze voorwaarden. Gemeenten kunnen zelf kiezen of ze dit product willen aanbieden aan hun medewerkers. Indien ze hiervoor kiezen, dan is er een voorbeeldverzekering opgesteld met elipsLife. Gemeenten kunnen dit voorbeeld gebruiken in hun contact met elipsLife. Gemeenten verplichten zich door het sluiten van deze verzekering om het product actief onder de aandacht van huidige en toekomstige werknemers te brengen. Tevens wordt van de werkgever verwacht dat hij werknemers bij uitdiensttreding attendeert op het aflopen van de verzekering. Verder zijn er geen verplichtingen of kosten voor de werkgever. Werknemers hebben vervolgens zelf de keuze of zij zich aanmelden onder deze verzekering bij elipsLife. Het voordeel van het verzekeringsproduct van elipsLife is, dat er geen medische waarborgen worden gevraagd en werknemers een korting krijgen op de marktpremie vanwege het collectieve aanbod aan alle gemeenten.

Aan de leden

Datum

16 maart 2018

Ons kenmerk

TAZ/U201800197

Lbr:18/010

CvA/LOGA 18/01

Telefoon

070-3738393

Bijlage(n)

1

College voor Arbeidszaken

Onderwerp

Collectief alternatief voor vervallen Anw-compensatie

Geacht college en gemeenteraad,

De Anw-compensatie, een pensioenaanvulling voor nabestaanden van overleden ABP-deelnemers, vervalt per 1 mei 2018. De VNG kreeg veel verzoeken van gemeenten voor een collectieve oplossing ter vervanging van de Anw-compensatieregeling.

Het voordeel van een collectief product is dat aan deelnemers geen medische waarborgen worden gevraagd. Dit betekent dat werknemers die kiezen voor het product altijd geaccepteerd worden door de verzekeraar. Daarnaast krijgen werknemers een korting op de premie vanwege het collectieve aanbod aan alle gemeenten.

In deze brief leest u meer over het afschaffen van de Anw-compensatie en de gevolgen daarvan. Daarnaast vindt u informatie over de collectieve afspraak met elipsLife en informatie over welke stappen u moet zetten indien u besluit om het product aan te bieden aan uw werknemers.

1. Vervallen ANW-compensatie

Op 1 januari 2018 is de ABP-pensioenregeling op een aantal punten gewijzigd. Een van de wijzigingen is het vervallen van de Anw-compensatieregeling. Om deelnemers aan de ABP-pensioenregeling voldoende tijd te geven om te besluiten of ze een verzekering willen ter compensatie van het vervallen van deze regeling, past het ABP de bestaande Anw-compensatieregeling nog toe in geval van overlijden [voor 1 mei 2018](#). Met andere woorden: het recht op Anw-compensatie loopt nog door tot 1 mei 2018. Na 1 mei 2018 heeft de partner van een

overleden deelnemer¹ of gepensioneerde² alleen onder voorwaarden nog recht op Anw-compensatie.

Wat regelde de Anw-compensatieregeling?

De Anw-compensatieregeling regelde, dat een achterblijvende partner recht had op een compensatie-uitkering als er geen of een beperkt recht op uitkering is in het kader van de Algemene nabestaandenwet (Anw). De hoogte van de Anw-compensatie was maximaal 75% van de uitkering op basis van de Algemene Wet Nabestaandenuitkering en afhankelijk van verschillende factoren. Denk daarbij aan de leeftijd van de werknemer op moment van overlijden, de leeftijd en het inkomen van de partner van de werknemer op het moment van overlijden en de duur van het dienstverband.

Waarom is de Anw-compensatieregeling vervallen?

Overheids- en onderwijswerkgevers en centrales van overheidspersoneel hebben in 2017 afspraken gemaakt over aanpassing van de ABP-pensioenregeling. Deze afspraken worden gemaakt in de Pensioenkamer van de Raad voor het Overheidspersoneel. Er is, op aandringen van het ABP, besloten om de ABP-pensioenregeling aan te passen omdat de regeling op een aantal onderdelen te complex was en moeilijk uitvoerbaar. Een van deze onderdelen was de Anw-compensatieregeling.

Andere onderdelen van de vereenvoudiging zijn een verhoging van het partnerpensioen. Vanaf 1 januari 2018 bouwen ABP-deelnemers nu 70% partnerpensioen in plaats van 50% op. Ook is het wezenpensioen verbeterd.

2. Gevolgen van het vervallen van de Anw-compensatie voor deelnemers

Het financiële gevolg van het vervallen van de Anw-compensatie verschilt per werknemer. Niet bij alle werknemers bestaat het risico op een lagere uitkering voor de nabestaande. Door de vormgeving van de regeling varieert de financiële impact tussen de € 0 en maximaal € 1.150 bruto per maand.

Voor wie is de financiële impact mogelijk het grootst?

Zoals hiervoor aangegeven verschilt de financiële impact van het vervallen van de ANW-compensatie per werknemer en is afhankelijk van zijn persoonlijke situatie. De volgende situaties zijn van invloed:

- de leeftijd van de deelnemer;
- de duur van de pensioenopbouw bij het ABP;
- of de nabestaande een eigen inkomen heeft of niet;
- en of de nabestaande recht op Anw heeft of niet.

Voor wie blijft de Anw-compensatie van ABP gelden?

Voor mensen die vóór 1 mei 2018 ongeneeslijk ziek zijn, geldt een uitzondering. Voor hen blijft de

¹ Onder deelnemer wordt onder andere verstaan:

- Een werknemer bij een ABP-werkgever
- Een gewezen werknemer die arbeidsongeschiktheidspensioen of een ww-uitkering ontvangt.

² Een gepensioneerde is iemand die ouderdomspensioen van het ABP ontvangt.

Anw-compensatie van toepassing tot 1 mei 2023. Ook zijn er door het ABP bepaalde uitzonderingssituaties vastgesteld, met name voor gepensioneerden en arbeidsongeschikten.

Het ABP heeft op haar website een schema staan, dat inzicht geeft aan deelnemers wanneer zij onder de uitzonderingsregel vallen. Zie: <https://www.abp.nl/pensioen-bij-abp/anw-compensatie.aspx>

Extra recht werknemers met lang dienstverband

Naast de Anw-compensatie kent de ABP-regeling een aanvulling op het nabestaandenpensioen als er geen recht is op Anw van de SVB. Het recht op deze aanvulling bestaat voor deelnemers die voor 1996 pensioen opbouwden bij ABP. De nabestaande hoeft deze aanvulling niet aan te vragen bij ABP. Na overlijden wordt deze automatisch uitgekeerd als wordt voldaan aan de voorwaarden. De hoogte van deze aanvulling wordt bepaald op basis van het aantal jaren dat er pensioen is opgebouwd bij ABP voor 1996. De exacte hoogte wordt bepaald op het moment dat de deelnemer overlijdt. Deze aanvulling op het nabestaandenpensioen is belangrijk voor oudere werknemers en gepensioneerden en dit bedrag kunnen zij meenemen in hun afweging of een aanvullende verzekering wenselijk is.

Op de website van het ABP staat meer informatie over deze aanvulling: https://www.abp.nl/over-abp/actueel/nieuws/recht_op_aanvulling_nabestaandenpensioen.aspx

3. Collectief alternatief elipsLife

De VNG heeft veel vragen gehad over het vervallen van de Anw-compensatie. Gemeenten hebben de VNG verzocht om een aanvullende product ter vervanging van de regeling.

De VNG heeft samen met de andere overheids- en onderwijswerkgevers, een verkenning gedaan naar mogelijke alternatieve producten. Er zijn namelijk diverse manieren om een Anw-hiaat te verzekeren bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen bij overlijden, periodieke uitkeringen en ook in hoogte van de uitkering kunnen keuzes worden gemaakt. De VNG heeft ervoor gekozen dicht bij de huidige ABP-regeling te blijven vanwege de herkenbaarheid van de regeling. Dit heeft geleid tot een afspraak tussen de VNG en elipsLife. Gemeenten die een verzekering willen aanbieden aan hun werknemers om het vervallen van de ANW-compensatie te kunnen opvangen, kunnen met elipsLife een verzekering sluiten. Deze is door de VNG afgestemd met elipsLife. Ook de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg bieden deze verzekering aan hun leden aan.

De administratie loopt vervolgens tussen elipsLife (die dat uitbesteedt heeft aan VSP) en de individuele werknemer. De werknemer krijgt korting op de premie vanwege het collectieve aanbod aan alle gemeenten.

De VNG heeft bij de keuze voor een alternatief product de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- geen medische waarborgen voor werknemers;
- geen verplichte deelname voor werknemers;
- geen of minimale administratieve lasten voor de werkgever;
- geen of zo laag mogelijke kosten voor de werkgever.

Inhoud verzekering via ElipsLife

ElipsLife biedt werknemers de mogelijkheid aan om een Anw-hiaatverzekering te sluiten dat het gat opvult dat eventueel ontstaat als gevolg van het stoppen van de Anw-compensatieregeling bij het ABP. Deze verzekering zorgt voor een maandelijkse uitkering aan de partner als een werknemer tijdens de looptijd van de verzekering komt te overlijden. De hoofdlijnen van deze verzekering zijn:

- De verzekering van elipsLife keert uit ongeacht of er een recht op de Anw-uitkering van de overheid geldt.
- Het bedrag dat de werknemer bij elipsLife kan verzekeren is een netto uitkering. Dit betekent dat het bedrag dat elipsLife verzekert zonder inhouding wordt uitgekeerd aan de partner als de werknemer tijdens de verzekerde periode komt te overlijden. Voor de uitkering van het ABP gold dat er loonbelasting en sociale premies worden ingehouden op de uitkering. Om de partner na het overlijden hetzelfde bedrag te laten ontvangen, hoeft de werknemer dus een lager bedrag te verzekeren bij elipsLife.
- Omdat elipsLife het verzekerd bedrag netto aan de partner uitkeert, kan de premie die aan elipsLife wordt betaald niet op het bruto loon in mindering worden gebracht.

De werknemer kan zelf kiezen welk bedrag hij wil verzekeren; € 5.000, € 7.500 of € 10.000 per jaar. Het verzekerde bedrag wordt uitgekeerd als de werknemer in de contractperiode komt te overlijden, tot het moment dat:

1. de partner komt te overlijden; of zoveel eerder als;
2. de partner de AOW-leeftijd bereikt; of zoveel eerder als;
3. de partner 68 jaar is geworden.

De verzekering stopt automatisch:

- op het moment dat de werknemer zich schriftelijk afmeldt voor de verzekering;
- op het moment dat de werknemer uit dienst gaat;
- op het moment dat de overeenkomst tussen de werkgever en elipsLife wordt beëindigd. Deze overeenkomst loopt van 1 mei 2018 tot en met 30 april 2021. In de overeenkomst is een stilzwijgende verlenging opgenomen, tenzij één van de partijen opzegt;
- op het moment dat de werknemer met pensioen gaat, maar uiterlijk als hij 68 jaar wordt;.
- op het moment dat de partner de AOW-leeftijd bereikt;
- Op het moment dat de werknemer op of na 1 mei 2018 recht krijgt op een volledige WIA-uitkering. Als voorwaarde voor het stoppen van de verzekering geldt dan dat de eerste ziektedag die tot de WIA-uitkering heeft geleid, voor 1 mei 2018 ligt.

ElipseLife hanteert een carenzperiode van één jaar. Dit houdt in dat als de werknemer binnen een jaar komt te overlijden aan een ziekte die bekend was bij het afsluiten van de verzekering, deze niet uitkeert. Precies om deze reden bestaat de coulanceregeling van het ABP. Ongeneeslijk zieke werknemers dienen zich te richten tot het ABP, zie ook onder 2.

Als een werknemer arbeidsongeschikt wordt en daardoor uit dienst gaat, blijft de verzekering doorlopen zonder dat betrokkene premie betaald. Dit geldt niet in geval de arbeidsongeschiktheid terug te leiden is tot een ziekte die al vóór ingang van de verzekering bestond. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid blijft het dienstverband en daardoor de verzekering bestaan.

Wat moet u doen?

Als u uw werknemers de mogelijkheid wilt bieden om zich aanvullend te verzekeren via elipsLife dan moet de gemeente voor 30 maart de verzekering met elipsLife tekenen. Bij deze ledenbrief is een voorbeeld-verzekeringsovereenkomst gevoegd. Deze is door de VNG, IPO en Unie van Waterschappen afgestemd met elipsLife. Na ondertekening kunt u de verzekeringsovereenkomst mailen naar anwvoorambtenaren@elipslife.com. Op dit mailadres kunt u ook terecht met uw vragen.

Vervolgens ontvangt de gemeente van elipsLife het door hen getekende contract en informatiemateriaal om werknemers te informeren. De VNG zal op haar website ook aanvullend materiaal beschikbaar stellen. Vanaf 4 april is een website actief van elipsLife waarop werknemers zich kunnen aanmelden voor de verzekering en meer informatie vinden.

4. Waar moet een werknemer naar kijken bij het maken van een keuze?

De VNG benadrukt dat werknemers zelf de afweging moeten maken of een Anw-verzekering nodig is, dit is afhankelijk van de persoonlijke situatie en individuele wensen. Bij het afschaffen van de Anw-compensatie is het nabestaandenpensioen verhoogd, vanaf 2018 bouwen werknemers daarom meer nabestaandenpensioen op dan voorheen. MijnABP geeft inzicht in het te verwachten nabestaandenpensioen. Daarnaast hebben werknemers mogelijk nog andere financiële dekkingen bij overlijden.

Bij het maken van de keuze wel of niet verzekeren of treffen van een andere maatregel zoals sparen, is het belangrijk om een inschatting te maken van het verwachte inkomen en de verwachte uitgaven van de achterblijvende partner bij overlijden van de werknemer.

Inkomen na overlijden

Het totale inkomen bestaat uit het eigen inkomen van de achterblijvende partner en uitkeringen zoals partnerpensioen in verband met het overlijden van de werknemer. Deze laatste informatie is te vinden op:

- o https://mijn.abp.nl/account/login?TAM_OP=login en
- o <https://www.mijnpensioenoverzicht.nl/pensioenregister/>.

Deze laatste site is vooral belangrijk voor werknemers die meerdere werkgevers hebben gehad. Ook is het van belang om na te gaan of de partner ook na 1 mei nog recht heeft op de Anw-compensatie op basis van de [uitzonderingregeling](#).

Uitgaven na overlijden

De totale uitgaven voor en na overlijden zal verschillen. Meestal dalen de vaste lasten na overlijden. Zo vervalt een deel van de ziektekostenverzekering en allerlei vaste lasten die alleen door/voor de overleden werknemer werden gemaakt. Heeft uw werknemer een eigen woning, dan zal de maandelijkse hypotheeklast meestal dalen. In bijna alle gevallen stelt een bank als voorwaarde dat er een overlijdensriscoverzekering wordt gesloten. Deze komt tot uitkering bij overlijden. Met de uitkering wordt de eigenwoningschuld geheel of gedeeltelijk afgelost en daalt dus de maandelijkse hypotheeklast.

5. Loga verdeeld over collectieve regeling

De VNG en de bonden hebben met elkaar gesproken over de marktverkenning van de VNG. De bonden hadden graag gezien dat de VNG een mantelovereenkomst voor een zogenaamd tweede pijlerproduct zou aanbieden aan gemeenten. Kenmerkend voor een tweede pijlerproduct is dat de premie vanuit het brutoloon wordt betaald en de uitkering ook bruto is. Dit betekent dat de premiebetaling via de salarisadministratie zou lopen. Dit past niet bij één van de uitgangspunten voor een collectief product die de VNG heeft vastgesteld: zo min mogelijk administratieve last voor gemeenten. Ook zijn er voor de werkgever aan de verzekering via Elips geen kosten verbonden, hetgeen wel het geval is bij de verkende tweede pijlerproducten.

Met vriendelijke groet,

College voor Arbeidszaken van de VNG

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'S. Pijpstra', with a long horizontal stroke extending to the right.

Mevrouw mr. S. Pijpstra
secretaris